

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 30.05.2013
Vår ref.: 2013/4164
Arkivnr.: 522.0

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Svar - Høring forskrift om tilskudd til drenering av jordbruksjord

Vi viser til Landbruks- og Matdepartementets høringsbrev av 19.04.2013 om forskrift om tilskudd til drenering av jordbruksjord.

Det er positivt at det på ny er innført et dreneringstilskudd i landbruket. Selv om høringsforslaget i hovedsak er lagt opp på en god måte, har vi noen innspill som vi mener er viktige for at forskriften skal fungere etter formålet.

I innledningen legges det vekt på vedlikehold av tidligere grøftet areal. Det vises til Prop. 122 S der det foreslås et tilskudd på 1000 kr. per dekar grøftet areal. Etter føringer fra Prop. 122 S (2011–2012) Jordbruksoppkjøret 2012 ble fordelingen av midlene i 2013 basert på fulldyrka jord. I forslaget til ny forskrift brukes begrepet jordbruksjord konsekvent. Begrepet jordbruksjord brukes om fulldyrka, overflatedyrka jord og beite.

Forslaget til ny forskrift åpner for mange skjønnsmessige vurderinger og mange gråsoner som kan være vanskelig å håndtere. Det er begrenset med midler sammenlignet med både behovet, og hva det i dag koster å drenere. Forskriften bør derfor i stor grad rettes mot og begrenses til tidligere drenert fulldyrka og eventuelt også overflatedyrka jord. Det er disse mest produktive arealene, som får størst belastning i den daglige driften (miljømessig, jordarbeiding, jordpakking, jordstruktur, kjøring mv...) og som kan gi mest uttelling i forhold til bruken av disse begrensede midlene til drenering.

§1 Formål

Formålet med forskriften er å øke kvaliteten på jordbruksjord ved å gi tilskudd til drenering av dårlig drenert jord med potensial for økt jordbruksproduksjon, samt å redusere faren for erosjon og overflateavrenning av næringsstoffer til vassdrag.

Vi har forstått det slik at grøftetilskuddet er ment for fulldyrka jord, og vi anbefaler også overflatedyrket, som tidligere er drenert. Hvis så er tilfelle bør det ikke brukes begrepet ”jordbruksjord” i formålsparagrafen.

Konklusjon

Hvis begrepet ”jordbruksjord” erstattes med ”fulldyrka og overflatedyrka jord” i § 1 er det ikke behov for å endre på bruken av begrepet jordbruksjord i resten av forskriften.

§2 Definisjoner

Hvis det er ment at grøftetilskuddet skal avgrenses til fulldyrka og helst overflatedyrka jord, - bør begrepene defineres i § 2 eller at det refereres til FOR 2003-12-08 nr 1434, § 5.

Konklusjon

Vi foreslår å føye til definisjonene på fulldyrka og overflatedyrka jord:

Fulldyrka jord er jord som er dyrket til vanlig pløyedybde og som kan nyttes til åkervekster eller eng som kan fornyes ved pløying (jfr. FOR 2003-12-08 nr 1434, § 5).

Overflatedyrka jord er jord som for det meste er ryddet og jevnet i overflaten slik at maskinell høsting er mulig (jfr. FOR 2003-12-08 nr 1434, § 5).

§ 3 Vilkår

Første ledd, første setning:

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til eier av landbrukseiendom eller til leietaker som oppfyller vilkårene for produksjonstilskudd i forskrift 22. mars 2002 nr. 283 om produksjonstilskudd i jordbruket § 3.

Teksten slik den står, kan tolkes slik at tilskudd kan gis, enten til:

- eier av landbrukseiendom uten at det nødvendigvis stilles krav til at vedkommende er berettiget til å søke produksjonstilskudd eller til
- leietaker som oppfyller vilkårene som stilles til å søke produksjonstilskudd

Konklusjon

Teksten bør konkretiseres slik at mistolking unngås. Intensjonen er vel at aktuelle søkere må oppfylle vilkårene som stilles til å søke produksjonstilskudd enten det er eier eller leietaker.

§ 4 Beregning av tilskudd

Første ledd

Tilskuddsatsene er fastlagt etter jordbruksforhandlingene. Hvis grøftetilskuddet ikke kommer til opphør etter 2013, bør det være en åpning for at tilskuddssatsene kan justeres etter 2013.

Konklusjon

Vi mener at satsen for grøftetilskudd bør kunne vurderes fra år til år for eksempel gjennom rundskriv fremfor å låse tilskuddet til et fast beløp i forskriften.

Andre ledd

Avgrensningen på kr 5 000,- grunnet administrasjon er forståelig. Dette er likevel uheldig for de mange gårder som på grunn av topografi og arrondering, har viktige jordbruksareal fordelt på mange små teiger. Samlet sett kan produksjonen på disse teigdelte gårdene utgjøre en viktig del av den samla matproduksjonen i en region, og bør kunne tilgodeses.

Konklusjon

Vi foreslår at § 4, andre ledd, i tas ut av forskriften.

§5 Søknad og utbetaling

Andre ledd

Kommentar

Det er viktig å følge opp at planen for grøfting som fremlegges ved søknad er faglig sett optimal, og at det er fagkyndige folk som tar seg av den praktiske gjennomføringen. Da er det også viktig at saksbehandlere i kommunene har god nok kunnskap om drenering til å fatte de rette beslutningene knyttet til en søknad.

§ 7 Uttalelser

Kommentar

Eventuelle funn av kulturminner skal etter gjeldende lovverk uansett rapporteres inn til kulturminnemyndigheter.

En avgrensning av tilskuddet til kun å gjelde tidligere drenert fulldyrka og overflatedyrka jord reduserer faren for at viktige kulturminner går tapt (se kommentar til § 1). Dette gjelder i første rekke areal som kulturminnemyndighetene tidligere har vurdert i forbindelse med søknad om nydyrking. Det er her viktig at det blir etablert smidige rapporteringsrutiner.

Generelle kommentarer knyttet til §§ 5, 6, 7 og 12

Denne forskriften kan medføre betydelige utfordringer når det gjelder kommunal kompetanse og saksbehandling knyttet til ulike lovverk som bl.a. vannressurslov, verneforskrifter, vanddirektiv, naturmangfoldloven og verna vassdrag. Derfor er det viktig at overordna forvaltningsorgan legger til rette for at saksbehandlere i kommunene får anledning til å tilegne seg den nødvendige kompetansen som skal til for å behandle søknader på best mulig måte.

Med hilsen

Anfinn Rosnes
ass landbruksdirektør

Nono Dimby
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Saksbehandler: Nono Dimby
Saksbehandler telefon: 51568978
E-post: fmroara@fylkesmannen.no